

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS HÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 12 kor. | Negyed évre — — — 3 kor.
Fél évre — — — 6 " | Egyes szám ára — — 24 fill.
Nyilttér soronként 1 kor.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez,
a pénzügyi részét és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők.
Kéziratok nem adóznak vissza.
Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

A fejkvóta és a falu.

Nyomatékosan szót kell emelnünk a falu érdekében, hogy amit a gabonafejkvóta megállapításánál a kormány meg nem tehetett, mert silány a termés, ne mulassza el a burgonyánál és kukoricánál, mert a papiros az türelmes, az elbirja a 15 kilogrammos fejkvótát, de az élet halomra dönt minden teóriát, márpedig hamis az a beállítás, amely azt hirdeti, hogy a falu népének 15 kg.-os fejkvótával ki lehet jönnie.

Nem hiszi ezt senki, még az intézkedő kormány sem, ha pótlásról a burgonyánál és a kukoricánál nem gondoskodunk, katasztrófába kergetjük bele a falut, a közéletmezés és hadviselés folytonosságának legbiztosabb tényezőjét. Ha a falu felmondja a szolgáltatást, akkor magyarán mondva, becsukhatjuk a boltot.

A falu népének a megélhetését nemcsak a fejkvóta gátolja, de az új rend is, amely az ellátatlanok szükségletének fedezését a községre bizza, valamint a vámörölő malmokra is. Az ellátatlanok a múlt évben közvetlenül szerezheték be szükségletüket az egyes termelőktől, ma ezen szükséglet fedezéséről a községi előljáróság gondoskodik, a H. T.-től beszerzett gabonából. Igen sok helyen azonban még az átvétel nem történt meg s így maga a községi előljáróság sem tud az ellátatlanoknak gabonát kiutalni.

Ezen a közigazgatás azonban valahogy csak tulateszi magát, de ami a vámörölő-malmokkal történik, az igazán megbotránkoztat. Nem ártana, ha a közéletmezési miniszter az egyes vámörölő-malmokat detektivekkel ellenőriztetné és megvizsgáltatná, hogy az egyes őrlők beszállított gabonakért mit kapnak mennyiségben és minőségben. Az őrlők panaszára hiába vár a miniszter, egyik sem fog panaszkodni, mert tudja azt, hogy teljesen ki van szolgáltatva a vámörölő-malom önkényének. Ha panaszt emel, akkor többé nem is őrlöthet az illető malomban, mert sorra sohasem fog kerülni. Ma a helyzet az, hogy ugyancsak nagy protekció kell ahhoz, hogy valaki gabonája megőrletését kieszközölje. Hogy a molnár jóindulatának megnyerése áldozatot követel az illető részéről, az természetes. Ezen áldozat azonban a 15 kg.-os fejkvóta rovására megy s így az őrlő-díj messze meghaladja azt a 10 percentet, amellyel a vámörölő-malmoknak a H. T. elkell számolniok. Eme visszaélés minden lehetősége megszünt volna azzal az egyszerű intézkedéssel, melyet mi kértünk, hogy a vámörölés díja pénzzel legyen megtéríthető. Hiába volt minden erőlködés. Maradt a régi rendszer a maga számtalan visszaélési lehetőségével. Mindezek figyelembevételével gondoljunk a falura még idejében, mielőtt a feles készleteket onnan kivonnák s a pótlás lehetősége teljesen megszűnnék.

Ne áltassa magát a közéletmezési miniszter papirosan kiszámított feleslegekkel s külö-

nösen ne osztogassa el a feleslegeket könnyedén szövetségeseinknek, nehogy ismét a tavasz bekövetkeztével idegen segítségre szoruljunk közéletmezésünk zavartalan menete biztosítása céljából. Ma még lehet a bajon segíteni, de ha az őszi időt elmulasztjuk, akkor a tavasszal bekövetkező bajokon többé segíteni nem lesz lehetséges. B. L.

— Uj rend a munkásbiztosítási járulékok beszolgáltatására nézve. A m. kir. kormány a felhatalmazási törvény alapján 4790—1917. szám alatt kiadott rendeletében a munkásbiztosítási járulékok fizetésére nézve úgy rendelkezik, hogy azokat a munkaadók az esedékesség után 3 nap alatt kötelesek minden felszólítás bevétele nélkül a munkásbiztosító pénztárba beszolgáltatni. Dacára annak, hogy a rendelet igen szigorú megtorlást alkalmaz azok ellen, akik a rendeletet be nem tartják, mégis nagyon sokan vannak, akik ennek ellenére sem szolgáltatnak be az esedékes járulékokat. A kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága azonban nem akarta a munkaadókat egyszerre zaklatásnak kiténi és épen egy félévig várt arra, hogy a munkaadók az új rendelkezéseket betanulják. Miután azonban a munkaadók nagyrésze nem igen törődik az új renddel és a járulékokat vagy rendetlenül, vagy a régi módszer szerint egyáltalán nem fizették be, a munkásbiztosító pénztár megindította a kihágási feljelentéseket az egész vármegye területén. Tekintettel arra, hogy a megtett feljelentések vissza nem vonhatók és az idézett rendelet 40. §. értelmében, amennyiben a cselekmény súlyosabb büntetés alá nem esik, kihágást követ el és 15 napig terjedhető elzárással és 200 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az a munkaadó, aki a fenti rendelkezés ellen vét, figyelmeztetnek az érdekeltek, hogy igyekezzenek járulékaikat beszolgáltatni, nehogy nagyobb kellemetlenségnek legyenek kitéve. Eddig beszolgáltatandó volt a járulék július 31-ig. A járulékok számítására vonatkozó táblázatok a munkásbiztosító pénztárnál díjtalanul kaphatók, amely szerint mindenki kiszámíthatja az esedékes járulékot.

Elszámolás a 64-ik gy.-ezred népnepélyén és hangversenyen történt felülfizetésekről.

Lefkovits Ármin, Bencenci jegyzőség, Mendel Emánuel, Eisenstädter főhadnagy, Treuer Sándor, Lobstein József, dr. Muntean Aurél, Baksay Endre, Bergh Tivadar 50—50 K, Liebermann Lajos, Gregor Vulcu, Schuleri Alfréd, Vulpe Tivadar 30—30, Austerlitz Kálmán, dr. Balogh János, Izrael Heiman, Steiner Fülöp, Brotschi Fr., Herlea Sándor, Freilich Ignác, Depner százados, Rob János, Mihaila Miklós, dr. Seidnérné, Zipfelmajerné, Divizioliné, Sperl Emma 20—20, Pogány Árpád, Ábrahám Izsák, Rosengarten Hermann, Margel Vilmos, Schlein Lipót, Csernovitz Herman,

Widmann K., ifj. Szántó Károly, Florea Gyula, Lazaroiu János, Fábry Kálmán főhdgy., Berivoy Jánosné, dr. Dózsa Józsefné 10—10, Manesch ezredes 18, Ábrahám Lina 5, Ábrahám Albert 4, Wolf kapitány 8, Buzdugán Hilár 8, Kotz R. 6, Schmidt Arthur 8.50, Csucs 1, Popovics M. 1, Dörner József 4, Biszák F. 2, Trakker Árpád 2, Andréné 2, Kovács obl. 5, Olvashatlan 2, Hintz 5, Olvashatlan 2, Röker Ede 2, Obl. Kereky 3, Vig Margit és Erzszi 2, Obl. Kereky 2, Boda Mariska 2, Nikora Gy. 1, Czérbeszk K. 1, Lt. Russ R. 1, Septim. Grosman 1, Makkay J.-né 1, Fraenk E.-né 10, Solymosy Alfréd 2, N. N. 1, Hptm. Kelemen Béla 2, Schuleri Károly 5, Lt. Fodor István 1, Lt. Krummen 5, N. N. 2, Lt. Kovács 3, Kazatsay Imre 1, Obl. Amlacher 3, Munttyán Aurél 1, Gleichmann Ernő, Lázár Gy., Sztank R., Moldován K.-né, Manyucz N., Bagyucz J., Turdesan S., Adamesku S., N. N., János G. 1—1, Lövi I. 5, Naszta A. 2, Salamon D. 50 f., Hirsch Miksa 3, Székely Géza 4, Pascu Anna 20, Dr. Friedmann 1, Grauneszk D. 3, Popa M. 1, Treitl Izidor 19, Pop J. 1.50, Löwy S.-né 40 f., Samoilezsk J. 1, Hraft J. 40 f., Ábrahám József 2, Brauner Á., Rubin A., Lois Á., Szabó J., Manye P., Dumitru A., Varmazsán Á., Popovics J. 1—1, Berian J. 40 f., Andrej V., Vojna J., Vejdean A., N. N. 1—1, Treundtler György 5, Kosta N. 4, Korpádi P. 5, Hancs M., Salvina Dán, Glanz M., Rott J., Boser V. és György 1—1, N. N. 50 f., Pető M. 40 f., Löwy Rózsika 5, Szakáts István 1, Nikora Gy. 1, Varga Béla 1, Stefáni János 5, Stamp I. 1, Popa József 1, Rogozsan J. 1, N. N. 4, Brudár J. 1, Dura J. 1, Greku M. 1, Henz A. 2, Bedean N. 30 f., David V. 1, Bota Illés 5, Ifraft J. 1, Schiebel Hugó 5, Dobál J. 5, Bágya M.-né 2, Proczinkievicz 9, Fock K. 1, dr. Dénes István 8, Theil H. 1, Nagy Pál 1, Liebermann 2, Avram Á. 1, Riebel Albert 2, Jenea János 3, Kardos K. 1, Dán A. 1, Tanasze P. 1, Muntean A. 1, Lebovics H. 3, Lusztig M. 1, Illés A. 6, Csumás J. 1, N. N. 1, Bugán 2, Weisz D. 7, Bokody M. 6, Goldstein J. 5, Kovács J. 4, N. N. 2, Dán J. 1, N. N. 2, N. N. 1, N. N. 1, Eperjesi M. 3, Theil E., Bon J., Theil K., Paulini R., Stolz J., Stopu Sz., Boldis L., N. N., Kromek J.-né, N. N., N. N., N. N. 1—1, dr. Kerekes Gy. 9, Márer Á. 4, Bogdán J. 4, N. N. 8, Orendi J. 6.50, Zsura M. 5, Tanasze M. 5, Pernóti F.-né 2, Corvin S. id. 5, ifj. Corvin S. 10, Ladár I. 4, Tanase M. 10, Martin D. 6, Szilián J. 10, Schiopu F. 10, Boca I. 2, Boér Vilma 10, Georgean J. 5, Papp J. 5, Jonel M. 4, Csimponeriu 10, Turdasan J. 4, Turdasan M. 4, Garjob M. 10, Lazaroiu S. 4, dr. Vlád Aurél 100, dr. Dávid Kornél 20, Demeter Kornél 50, Szilián Gy. 10, Jurka D. 10, Gauger 9, Bruckner 8, Lula P. 10, Andrae József 18, Orbán I. 6, Kartmann M. 2.50, Goldmann V., Zucker M., Schwarz, Stirk L., Kosa K., Lula V., Rosiu

A., Bologa S., L. F., Preisig J., U. W., Freitag, Lazaroi főhdgy., Ábrahám I., Androne P., Gross Lt., ifj. Szántó K., Csurderezsk S., Zugsf. Neamz, Varmazsan 2—2, Zugsf. Dragan 3, Faber 1.50, Schelker 4, Baum Á. 10, Varga N. 3, Grozav A, Romosán F., Szokol F., Szamoila, Lazar Gy., Vulku J., Pap A., Buda V., Vasilku zugsf., Schelker H., Pfalz, K. G., Bognar Z., Lazaroiu M., Laki F., Be-rean J., Rosengarten, V. W., Anikasius, Grof P., Olvashatatlan, Lup J., Basilu L., Edelman, Simoneszk D. és J., Baltag P., Maris P., Paszk M., Zsunye, Stefanie P., Grozav S., Kriszteszk G., Dancs, Romoszan, Jäger, Biró G., Katanis, Flangeich korp., Darabancz L., Dan R., Anuceszk, Oprean A., Mitrics J., Rákolcsa A., Kutean, Ginzel Gy., Pakurar V., Vurlan S., N. N., Purvan J., Tordosan F. 1—1 K.

Összes bevétel: Szászvároson 20.425 K, Déván 30.469 K, összesen 50.894, kiadás (mindkettőre) 16.667, marad 34.227 K. A dévai Béke-templom javára 9401, tisztajövedelem 24.826 K. Ebből a helybeli nőegyletek bevétele volt: magyar nőegylet 1564.81, evang. nőegylet 1300, román nőegylet 2163, izraelita 2200, összesen 7227.81 K.

A rendezőség ezuton is hálás köszönetet mond a szives adományokért s különösen a helybeli nőegyletek elnöknőinek: özv. Zorich Jánosné, Andrae Józsefné, dr. Erdélyi Ist-vánné és Preisich Jakabné urnóknak, valamint ezek egyletek választmányainak és az eladásnál hiven buzgolkodó tagjainak. Ugy-szintén a Csűrös Pálné urnő elnökle-
alatt működő leányegyesületnek is. Az ün-
nepély javára adományozott ételek, italok,
sütemények stb. adakozóinak szintén ezuton
fejazzük ki köszönetünket. Isten áldása ki-
sérje mindazokat, akik a 64-ik gy.-ezred el-
esett vilézeinek árváit és özvegyeit az ünne-
pély anyagi és erkölcsi sikerének előmozdít-
ásával támogatni szivesek voltak.

Szászváros, 1918. augusztus 28.

A rendezőség.

NAPI HIREK.

— **Személyi hir.** Ugy értesülünk, hogy gróf Majláth erdélyi katolikus püspök e hó közepén Szászvárosra jön, hogy a bér-málásokat ő végezze. Ez esetben a püspök méltó fogadtatásban fog úgy az egyházi, mint a hatóságok és polgárság részéről részesítettini.

— **Esküvő.** Hügel Lajos cs. és kir. 64. gy.-ezredbeli százados, a helybeli hadkiegészítőnek volt parancsnoka, f. hó 26-án tartotta esküvőjét Lengyel Ilussal, néhai Lengyel József volt dévai polgármester leányával Pujon. Gratulálunk!

— **Kitüntetés.** A király Szász Sándor 22-ik honvéd gy.-ezredbeli tart. zászlóst, az olasz harctéren tanusított vitéz és bátor magatartásáért az I. oszt. ezüst vitézségi éremmel tüntette ki.

— **Beiratások a ref. Kún-kollegium elemi iskolájába.** A ref. Kún-kollegium elemi iskolájában a beirások szeptember hó 2—6. napjain lesznek, ugyanakkor tartatnak a javító- és magánvizsgálatok is. Az iskolai év ünnepélyes megnyitása a főgimnáziummal kapcsolatban szept. hó 7-én d. e. 11 órakor a Kún-kollégium dísztermében. Tanítás kezdete szept. hó 9-én. Az igazgatóság.

— **A 64-ik gy.-ezred hunyadmegyei népnepélyeinek és hangversenyeinek** — amint az elszámolásban látható — 24826 K tisztajövedelme volt. A megyei s különösen a szászvárosi és dévai közönség áldozatkész-

ségének szép példáját mutatta ez alkalommal is. Nagy Pál főhadnagy, Baksay Endre rendőrkapitány és Lobstein József mindent elkövetett, hogy a rendezés kifogástalan legyen. A szászvárosi ünnepély és hangverseny rendezésével járó fáradságos munkából mindhárman alaposan kivették részüket, miért elismerés illeti őket.

— **Halálozás.** Sulyos csapás érte Puskás Kálmán algyógyi ref. lelkész: felesége sz. Tolnai Erzsébet m. hó 25-ikén meghalt. Az alig 29 éves uriaszony halála mély részvétet keltet. Temetése f. hó 27-ikén ment végbe Algyógy és környéke intelligenciájának részvétele mellett.

— **Adakozzunk a „Vörös-Kereszt” egylet részére.**

— **Ingyenes közlések.** Sűrűn fordul elő kiadóhivatalunkban, hogy hivatalok, iskolák, intézetek, sőt egyesek is hosszabb közleményeknek elhelyezését kérik lapunkban. Bár nem zárkozunk el attól, hogy rövidebb lélegzetű hivatalos kommunikéket díjmentesen adjunk közre, de félre nem magyarázható hirdetések csak a szokásos díjak lefizetése mellett közölhetünk. Sehol a világon nem kívánják azt, hogy hirdetményeszerű közleményeket minduntalan fizetés nélkül iktassanak a lapokba, mivel már maga a közlemény ki-szedése is pénzbe kerül. Eltekintve attól, hogy a nyomdafestéken elkezdve és a papíron végezve a nyomdai kellékek árai 500 százalékkal emelkedtek, lapunk szűk terét nem tölthetjük meg oly közleményekkel, melyek szigoruan a hivatalos hirdetmény jellegével birnak. Az ujság előállítása, szerkesztése ma óriási költségeket igényel s mindenki természetesen találhatja, hogy a hirdetések épp úgy meg kell fizetni, mint egyéb más szükségletet.

— **Az utazás mizériái.** Az illetékes körök mindent elkövetnek, hogy a mind rosszabbodó vasuti mizériákon segítsenek. Szept. 1-én a vasutakon új rend lép életbe, mely hivatva van némiképpen enyhíteni a bajokon. Általános szokás mostanában, hogy valaki III. osztályu jegyet vált s a zsufoltságra való hivatkozással II. osztályba száll fel s ott ülőhelyet foglal le. Különösen azok gyakorolták ezt, akik rövid utakat tettek. A Máv. ellenőrei ez anomália megszüntetése végett gyakrabban fogják végigjárni a vonatokat s ahol ilyen utast találnak, még ráfizetés esetén is szigoruan felfogják szólítani, hogy ülőhelyét adja át olyannak, aki eredetileg is magasabb osztályu jegyet váltott. Bérelt fülke egyáltalán nem lesz. Bérelt szakasz adására sem az állomásfőnökségeknek, de még az üzletvezető-ségeknek sem lesz joguk, ez kizárólag a Máv. igazgatóságának hatáskörébe fog tartozni. A Máv. igazgatósága pedig csupán olyan esetben fog bérelt szakaszt engedélyezni, ha az utas sulyos beteg s ezt hatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolja. Ilyenkor is csak akkor adható bérelt szakasz, ha az orvosi bizonyítvány azt is feltünteti, hogy a beteg utazása más körülmények között életveszedelemmel járna. Adnak bérelt szakaszt kivételképpen akkor is, ha olyan valaki kér ilyent, aki egyébként termes kocsi használatára van jogosítva. Természetesen ebben az esetben csak akkor lehet bérelt szakasról szó, ha szalónkocsit nem lehet beállítani. Aki jegy nélkül utazik, vagy érvénytelen jegyet mutat fel, annak a vasuti jegy árának kétszeresét, legkevesebb tíz koronát kell megfizetni. Felemelt illetéket csak akkor nem fizet az utas, ha az érkező vonatról az induló vonatra átszállva a továbbhasznált vonat indulásáig 15 perc-

nél hosszabb idő nincs. Aki alacsonyabb osztályu jeggyel magasabb osztályra száll át, a különbözetet duplán tartozik megfizetni s e különbözet is legkevesebb tíz korona lehet.

— **Kitüntetés.** A király Vajna Adolf 64. gy.-ezredbeli őrmestert, aradi butorgyárost az ellenséggel szemben tanusított vitéz magatartásáért a vaskereszttel a vitézségi érem szalagján tüntette ki.

— **Vonatok érkezése — Szászvárosra.** Brassó felől érkeznek: éjjel 2 óra 30 perckor a 601. sz. gyors, reggel 4 óra 23 p. a 607. sz. személy, d. u. 1 óra 18 p. a 609. sz. személy. Budapest felől érkeznek: éjjel 11 óra 30 perckor a 604. sz. gyors, éjjel 12 órakor a 608. sz. személy, d. u. 2 óra 3 p. a 610. sz. személy. Külön katonai vonat nincsen, minden vonathoz azonban katonák részére külön kocsik vannak csatolva.

— **Az iskolabajárás kötelezettségének korlátozása.** A vall. és közokt. miniszter ur az 1917. évi 12103. eln. rendeletének hatályát 1918—19. tanévre is fenntartotta. E rendelkezés lényegesebb pontjai ezek: 1. Oly községekben és városokban, hol tanító van és tanterem rendelkezésre áll, az I—III. osztályokban a tanév szeptember elejétől kezdődik és június végéig tart, ez osztályokra utaltak kivétel nélkül kötelesek az egész tanéven az iskolát látogatni. A IV.—VI. oszt.-ra utaltak, alábbi esetek és az el. isk. általános és gazdasági ismétlő tanfolyamra utaltak kivételével október elejétől május hó végéig kötelesek iskolalátogatásra. 2. Törvényhatósági jogú és rend. tanácsu városokban az el. iskolák IV. osztályai szeptember elejétől június hó végéig működnek és az ideutaltak az egész tanévre kötelesek az iskolalátogatásra. 3. Törvényhatósági közigazgatási bizottság oly községben, hol polgári középiskola, vagy közép-foku szakiskola van és abba a helybeli elemi iskolák tanulói jelentékeny számban szoktak átlépni, engedélyezheti, hogy a IV. osztályba is tanulhat szeptember elejétől június végéig. Az elemi mindennapi iskola IV—VI-ig osztályaira, kisegítő iskolákra, ismétlő tanfolyamokra utalt 9—14. éves tanköteleseknek a helyi hatóságok az iskolabajárás alól gazdasági, ipari, háztartási és egyéb munkában való részvétel céljából, valamint hadicélú munkálatokért az iskolai év elejétől október végéig és május hó elejétől az iskolai év végéig felmentést adhatnak. Más közbeeső időszakban csak nagyon kivételes esetben, amikor a család létfenntartása érdekében feltétlen szükség van a növendék munkájára, adható felmentés. Déva, 1918. augusztus 24-én. Benkő, kir. tanfelügyelő.

— **Százötven határrendőrt keresnek.** A hivatalos lap vasárnapi száma közli, hogy a belügyminiszter a m. kir. határrendőrségnél üresedésben levő 150 határrendőri állásra pályázatot hirdet. A pályázati határidő 4 hét.

— **Figyelmeztetés.** Tisztelettel felkérjük mindazon előfizetőinket, kiknek multkori számmunkhoz zöld figyelmeztető cédulát mellékelünk, hogy hátralékaikat postafordultával beküldeni sziveskedjenek, mert ellenesetben — legnagyobb sajnálatunkra — a lap további küldését kénytelenek leszünk beszüntetni.

Tisztelettel: A kiadóhivatal.

Fényképészeti műtermembe egy 3—4 gimnáziumot végzett ügyes fiút, valamint egy 3—4 polgárit végzett leányt tanulóul felveszek. Személyes vagy írásbeli ajánlkozások Róna Jenő fényképész címre Szászváros küldendők.

— **Táncvizsga.** Lászlóffy Ferencé Jámor Mariska okl. táncnő a helybeli diák-kolon táncvizsgáját m. hó 26-ikán tartotta meg. A héthetes tánckurzus után a növendékek tudása a legnagyobb mértékben elismerést érdemel. Baksay Vilma rutinos magyar-szólója, melyet a közönség tapsviharrára megismételt, Grosz Edith és Mankesch Erich, Baksay Vilma és Tóth Endre stájer-táncának magyarítható lámpalázában a kis Mankesch megnyugtató katonás hidegvére, Gönczy Sándor tót-táncának ügyessége és a műsor legnehezebb száma, Seidner Melanie bájos spanyol-tánca, tanítványokban dicsérik a mestert. Különösen az estély rendezése érdemel dicséretet, ahol a növendékek táncproduktumai közben, a vizsgára megjelent fiatalok is megtalálta szórakozását.

— **A róm. kath. el. fiúiskolában** a beiratkozások szeptember hó 2-án kezdődnek, a róm. kath. plebánia irodahelyiségében. Az előadások szeptember hó 9-én veszik kezdetüket.

— **A Keleti Vásár bezárása.** A budapesti kereskedelmi és iparkamara által rendezett X-ik árumintavásárt, a Budapesti Keleti Vásárt vasárnap délután zárta be Thék Endre udvari tanácsos, a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara alelnöke. A Keleti Vásár bezárása alkalmával a kereskedelemügyi miniszteriumot dr. Ary Pál és dr. Fodor Jenő miniszteri tanácsosok képviselték, Budapest székesfőváros tanácsa részéről pedig dr. Vita Emil tanácsnok jelent meg. Thék Endre a vásárt bezáró beszédében ramutatott a vásár nagy erkölcsi sikerére és arra, hogy a kamara által eddig rendezett árumintavásárok sorában a most záruló Keleti Vásárnak volt a legnagyobb sikere. Kiemelte, hogy a nagy siker nemcsak a hazai és keleti kereskedők nagy áruszükségletében leli magyarizációját, hanem abban is, hogy a vásár vezetősége tóvárosi Fischer Emil elnök, Kármán Aladár igazgató és Környei Antal titkár fáradhatatlan ügybuzgósága alapján kiválóan megizléselesen és érdeklődést felkeltően lett megszervezve. A vásárnak, amely tíz napig volt nyitva, összesen 215.000 látogatója volt. A vásáron kötött üzletek értékéről a vásár vezetősége most készít statisztikát, az azonban már most is megállapítható, hogy a Kelet részére történt eladási bejelentések meghaladják a 3000-et, s az elért forgalom több mint harminc millió korona. A Kelet részére történt eladások oly nagy méretűek voltak, hogy a kormány által a kiállítás sikerének előmozdítása érdekében engedélyezett 1750 waggon propaganda kontingensen felül jóval nagyobb eladások történtek és így a kontingens felosztására alakult bizottságnak nagy munkájába kerül a kontingensnek eladások alapján történő felosztása. A Kelet részére történt eladások a vásár két utolsó napján különösen nagy lendületet nyertek azért, hogy a Bécsbe felutazott kereskedők, miután ott export-üzleteket kötni nem tudtak, visszakerkeztek és itt folytatták bevásárlásaikat. A Kelet részéről a vásáron résztvevő iparosok a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak a vásár bezárása után annak kiváló eredményéről és már is kinyilvánították azon kívánságukat, hogy minél előbb nyujtassék alkalom nekik, egy újból rendezendő vásár alkalmával a vásáron való részvételre. A vásáron résztvevő hazai kereskedők és gyárosok az elért nagy siker alapján hasonlóan kérelmezték a vásárnak jövő évben való felujtását.

— **A tők szózás és savanyítás útján való konzerválása tárgyában** valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez a köz-

élelmezési miniszter 116.511/1918. O. K. H. alatt a következő rendeletet intézte: Alapos a feltevés, hogy a káposztatermés a megnövekedett szükség kielégítésére nem lesz elegendő. Sikeresnek tartom azért, hogy a piacra kerülő nagymennyiségű tők télre besózás vagy savanyítás útján konzerváltassék. Erre a célra különösen a következő hónapokban beérő tők alkalmas. A szózás útján konzervált tők esetleg 3 hónapig, a savanyított tők pedig sokkal hosszabb ideig is eltart. Felhívom alispán (polgármester) urat, hívja fel a közönség figyelmét, hogy tekintettel a rendkívül bőséges termésére, a téli évadra lássa el magát savanyítás céljából tökkel.

A „SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE“ hetilap előfizetési ára:

Egész évre	— —	12 kor.
Fél évre	— —	6 kor.
Negyed évre	— —	3 kor.
Egyes szám ára	—	24 fill.

HIRDETÉSEK árszabály szerint. NYILTTÉR soronként 1 kor.

— **A fenyőlomb mint állati takarmány.** A tartós nagy szárazság ismét felszínre veti a takarmány fontos kérdését. Arenander svéd tanár e problémával foglalkozva, a fenyőlombot ajánlja takarmány gyanánt, amely különösen alkalmas lovak, marhák, juhok és kecskék etetésére. Az eljárás az, hogy a tűleveleket és az apró ágakat fujtatóval elkülönítik, aztán egy centrifugális malmon megőrlik, miközben a nagyobb ágak visszamaradnak, amelyeket tüzelésre felhasználhatunk. A darát tartályokba teszik, amelyekben vizgőz van; ennek hatása alatt terpentín és aetherikus olajok válnak ki, amelyeket aztán becsirítnek. A tülevéldarát hordókba rakva és erjesztési eljárásnak alávetve, hozzákevernek igazi darát és pogácsát, amidőn is kitűnő takarmányt kapunk. Erjesztés céljából kovászt kevernek a tülevéldarához és az egész tömeget 30—40 fokos hőmérséklet mellett 48 óráig állani hagyják. Az ezzel a takarmánnyal táplált tehének igen jó és bő tejet adnak.

— **Házvezetőnőnek özvegy vagy nőtlén urakhoz ajánlkozik (vidékre is) kereskedő özvegye, kolozsvári illetőségű, 35 éves, róm. kath. vallású. A háziasszonyi teendőkhöz és főzéshez kitűnően ért. Fizetés megegyezés szerint. Bővebbet e lap szerkesztőségében.**

— **Számos közleményünk helyszüke miatt jövő számra maradt.**

Szeret-e ön olvasni?

A „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“ könyv- és papírüzletében

(Szászváros, Vásár-utca, a protestáns templomok bejáratával szemben) kaphatók a legújabb és legmodernebb könyvek a legnagyobb választékban. (Modern könyvtár, milliók könyve, háborus irodalom legújabb művei, zeneművek, tan- és szakkönyvek, képeslevelező-lapok, író-rajzszerkek, levél- és okmánybélyegek, váltó-ürlapok, naptárak, írómappák, háborus térképek, névjegyek, levélpapírok, dohány- és szivar-árulás, stb., stb.)

Nyomdai rendelések felvételnek! Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek!

— **A sertéshizlalás újabb korlátozása.** A földmivelésügyi miniszternek 110.050 XIII. fő I. ü. o. 1918. számu, valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez intézett rendelete szerint mindazok, akik a házi és gazdasági szükségletre hatósági engedély alapján hizlalható mennyiségen felül darabonként 35 kg.-nál nehezebb súlyú sertésekkel rendelkeznek, tartoznak azokat szept. 20-ig az Országos sertésforgalmi iroda útján közszükségleti célra hizlalásra vagy sovány állapotban leendő megvételre felajánlani. Ez a kötelezettség nem terjed ki az igazoltan tenyésztési célokat szolgáló sertésállományra, mely azonban nem lehet nagyobb, mint amennyit az egyes gazdaságok tenyésztési célra eddig is rendszeresen tartottak. A hizlalásra vagy vételre vonatkozó felajánlások az Országos sertésforgalmi iroda helyi képviselőjéhez (bizományosaihoz) vagy a községi elöljáróságához (városi polgármesterhez) intézendők.

Főorvos

Dr. Tinku Aurél

Fogorvosi és fogtechnikai rendelőintézet.

Rendel: d. e. 8—12. és d. u. 2—4.

Malom-utca 3. szám SZÁSZVÁROS. 17 8—

— **Uj postabélyegek.** A postai forgalomba új bélyegek kerültek. Földes Imre festőművésznek 2000—200 korona pályadíjjal jutalmazott rajzai reprodukciója, mely a király és a királyné koronás fejét ábrázolja. Az új bélyegek a következő értékekben kerülnek forgalomba: 10, 15, 20 és 25 filléresek a király képével, míg a 40, 45, 50 és 95 filléres bélyegek a királyné fejével. Jelenleg még csak a 10, 20 és 40 filléres bélyegekből adott ki példányokat a postaigazgatóság egyes hivataloknak.

— **Maximálták a sertésárakat.** A hivatalos lap rendeletet közöl a sertésvágás korlátozásáról, valamint az élő sertésekért és a sertéstermékekért követelhető legmagasabb árak megállapításáról. Olyan sertésekért, melynek súlya darabonként 41 kilogrammot meg nem halad, — kényszervágás esetét kivéve, közfogyasztásra levágni tilos. A maximális árak a következők: 20—30 kg. súlyú sertés eladásnál kilogrammonként 14 K, 30 kilogramon felüli súlytöbbletért 90 kilogramig 6 K, 81-től 120 kilogramu sertésnél 8, 120—150 kilogramnál 8.20, 151 kilogramnál súlyosabb sertés eladásnál élősúly kilogrammonként 8 K 40 fillér. A termelő és a viszonteladó forgalomban nyers disznósírért mm.-kint 1200 K-nál, friss sertéshusért pedig 1050 K-nál magasabb árat követelni vagy fizetni tilos. Az olvasztott disznósír ára 1400 K. Aki a rendelet a legmagasabb árakra vonatkozó rendelkezéseit bármi módon kijátsza, kihágást követ el és 6 hónapig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Ha megállapítható annak a nyereségnek a mennyisége, amelyet a tettes cselekményével illetéktelenül elért, az alkalmazandó pénzbüntetés 2000 K-án felül a megállapított nyereség kétszeresével felemelt összegig terjedhet. A kihágás miatt nem büntetendő az, aki a követelt ár a jelen rendelet ellenére megigérte vagy megfizette, ha a kihágást a hatóságnál feljelenti. A kihágások esetében ama sertések, vagy sertéstermékek tekintetében, melyekre nézve a kihágást elkövették, a törvény értelmében elkobzásnak van helye. A rendőri büntető eljárás során elkobozandó sertések vagy sertéstermékek értékének egyötöde a feljelentőt illeti, többi részére a felmerült költségek levonásával a Hadirokkantak Segély-alapjára fordítandók.

— A Magyarországi Munkások Rokkantsági és Nyugdíjgyűlése negyedszázados fennállását augusztus 18-án az Országos Zeneakadémia hangversenytermében diszközgyűlés keretében ünnepelte meg. A jubiláris közgyűlés impozáns lefolyása volt. Részt vettek azon a kereskedelmi, földmivelési, honvédelmi miniszterek kiküldöttjei, képviselve voltak a főváros, az Orsz. Iparegyesület, az Áll. Munkásbiztosítási Hivatal, az Orsz. Munkásbetegsegélyző és Balesetbiztosító Pénztár, továbbá társadalmi intézmények, bankok, több kereskedelmi és iparkamara, iparfelügyelőség, ipartestület és vármegye. Ott voltak még az egyesület fiókjainak küldöttjei. Az ünnepély a Hymnus eléneklésével vette kezdetét, a megnyitó beszédet pákai Kölbler Alajos kocsigyáros, az egyesület 25 év óta működő elnöke és örökös tb. elnöke mondotta. Beszédében hálás szavakkal adózott az egyesület alapítóinak s főbb vonásokban vázolta az egyesület negyedszázados küzdelmes, de eredményekben gazdag pályafutását. Az ünnepi beszédet Darvas Adolf alapító tag tartotta. A vidéki fiókpénztárak nevében Scheidner Vilmos soproni elnök, a diósgyőri 2. sz. fiók részéről pedig Deák József beszélt. A közel 6000 rokkant köszönetét a vezetőség iránt Szabó Béla rokkant tag, volt vasöntő fejezte ki egyszerű szavak kíséretében. Ezután Tatár Árpád az áll. gépgyár tagcsoporthoz vezetője Ábrányi Emil „Szózat a munkásokhoz“ c. költeményét szavalta el nagy hatással, majd az elnöki zárzó következett, mire Thék Endre udvari tanácsos, iparkamarai alelnök, dr. Vildner Ödön székesfővárosi tanácsnok és Mihály Kálmán, a Magyar Vasművek és Gépgyárak Orsz. Egyesületének igazgatója szólaltak föl, méltatván az egyesület kiváló szociális tevékenységét és biztositván a vezetőséget jövőbeni legteljesebb támogatásukról. Az ünnepélyt a Máv. Gépgyár „Acélhang“ dalegyesülete a „Talpra magyar“ c. dal eléneklésével zárta be határozatosan. A jubileum alkalmából a társadalom támogatása is szépen megnyilvánult az egyesülettel szemben, Weiss Manfréd lőszergyára r.-t. 3000 K-val, Thék Endre 1000 K-val, az Első Magyar Gazdasági Gépgyár 300 K-val, az egyesület alapító tagjai sorába léptek, számosan pedig kisebb-nagyobb összegeket adományoztak az egyesület céljaira. — Az egyesület 25. évi küldöttközgyűlését aug. 19-én tartotta meg a régi országház üléstermében. A küldöttgyűlés az évi jelentést tudomásul vette, megajtette a tisztújítást, továbbá 1919-től kezdve fölemelte a tagsági díjakat és 1920-tól kezdődőleg pedig a segélyeket s utasította a központi vezetőséget az alapszabályok szükségesszerű módosítására. Az egyesület nagyfontosságú szociális tevékenységét a küldöttgyűlés által elfogadott évi jelentés következő adatai igazolják a legszebben: az egyesület fennállásának évfordulóján, ez év március 4-én 307.547 volt a tagok folyószáma, ebből levonva a meghaltakat, különféle címen töröltek és rokkantállományban levőket, a fizető tagok száma a negyedszázad végén 200.179 volt. Az egyesület tagjai az ország legkülönbözőbb helyein 551 fiókpénztár, sok száz tagcsoporthoz és befizetőhely kebelében összpontosulnak. 1903. óta, azaz a segélyezés megkezdésétől fogva közel 12 millió koronát fizetett ki az egyesület 5932 rokkant, 1776 árva és számos özvegy segélyezésére. Ezidőszere szerint havonként átlag negyedmillió koronát fizet ki az egyesület segélyekre s ez az összeg állandóan emelkedik, amely körülmény szép bizonyítéka fontos munkásjóléti tevékenységének. Az egyesület humánus érzését igazolja az is, hogy hadirokkant tagjait, hadiárvaikat és hadiözvegyeit

is segélyezi. Több mint 24 millió korona összvagyonra van, melyből 17 millió korona hadikölcsönökben van elhelyezve.

— A posta- és táviratforgalom korlátozása. A kereskedelemügyi miniszter a háborús viszonyok által előidézett nehézségek következtében, a helyzet javulásáig, a posta- és táviratforgalom terén szeptember 1-től kezdve a következő korlátozásokat rendelte el: 1. A belföldre, Ausztriába, Bosznia-Hercegovinába, a megszállott területekre és az egyéb külföldre szóló közönséges nem ajánlott magánlevelek és áruminták súlya a 250 grammot nem haladhatja meg. 2. A helyi forgalomban ezentúl állami táviratok sem küldhetők. 3. Tisztán csak udvariassági jellegű (üdvözlő, szerencsekívánat, részvétnyilatkozat, köszönetet tartalmazó) magántáviratok nem adhatók fel. 4. Délután 4 órától kezdve esti 9 óráig az összes posta- és táviratforgalomnál csak „sürgős“ magántáviratokat lehet feladni, amelyek után háromszoros távirati díj jár. Ez a rendelkezés ugyanez, mint a külföldre szóló táviratokra vonatkozik, de nem terjed ki a hírlap-táviratokra. Az a korlátozás, hogy éjjelenként esti 9 órától reggeli 7 óráig, továbbá vasárnapokon és ünnepnapokon szintén csak sürgős magántáviratokat lehet feladni, továbbra is érvényben marad. Minthogy az ellenséges államokba „sürgős“ hadifoglyatáviratok nem küldhetők, a posta- és táviratforgalom oly időben, midőn fentiek szerint csak sürgős táviratok adhatók fel, hadifoglyokhoz szóló vagy ilyenektől eredő s az ellenséges külföldre továbbítandó táviratokat nem vesznek fel.

— *Mindennel és mindenben takarékoskodjunk, mert nem tudhatjuk, hogy a háború meddig tart s mennyire veszi igénybe meglévő készleteinket!*

— *Körjegyzői irodában irnoki állást keres megfelelő díjazás és ellátás ellenében hadmentes fiatal ember, ki hat középiskolát végzett, 3 évi irodai gyakorlattal bir, számviteli és adminisztratív teendőkhöz jártas, elsőrendű munkaerő. Címe a szerkesztőségben.*

— *Küldjünk katonáinknak alsó melegruhát, látszóvet, termos üvegeket, teát, konyakot, likórt, dohányt, csokoládét, caces-t.* — Az adományokat köszönettel fogadja s a hadiapparancsnoksághoz juttatja a honvédelmi minisztérium Hadsegélyző hivatala Budapest, IV., Váci-utca 38.

Megvételre keresek egy használt diványt. Cím a kiadóhivatalban.

Soffőrt keresek, lehetőleg rokkant katonát évi alkalmazásra. Fizetés megegyezés szerint. Cím: Freilich Ignác Bábolna, up. Szászváros. 39 2-2

Keresek megvételre egy gyümölcsös kertet, egy szőlőt és 2-3 hold szántóföldet. Ajánlatok e lap szerkesztőségéhez küldendők. 40 2-2

Hátszegi

Felső Kereskedelmi Iskola Női Kereskedelmi Szaktanfolyam. Fiú- és leányinternátus.

Érettségi vizsgálat. Egyéves önkéntesség. Állás közvetítés. — Prospektus ingyen. A délkeleti Kárpátok legszebb és leg-
251 egészségesebb vidékén. 12-

RÓNA JENŐ, Szászváros fényképészeti műterem (Vásár-utca.)

Tisztelettel értesitem a n. é. városi és megyei közönséget, hogy

fényképészeti műtermemben

a legjutányosabb árban, a legszebb kivitelben nemcsak nappal, hanem este is (erre szolgáló villanyfénynél) felvételeket eszközölök. Kívánatra háznál is teljesítek felvételeket!

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan eszközölök. — Elvállalok mindennemű fényképnagyításokat. Raktáramban fényképészeti cikkek olcsó árban kaphatók.

Cégem eddigi jó hírnevére ügyelve arra törekszem, hogy t. megrendelőim és vevőim teljes megalégedését mindenkor kiérdemeljem.

A n. é. közönség pártfogását kérve, maradtam teljes tisztelettel:

RÓNA JENŐ, fényképész
4 9— Szászváros (Vásár-utca)

Olcsó árak! Felvételek este is!

A „Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság“
könyvnyomdájában, valamint könyv-
és papírkereskedésében egy ügyes fiú
tanulónak azonnal felvétetik.

VULPE TIVADAR fakereskedése Szászváros.

Értesitem a nagyra becsült építkező
vevőközönséget, hogy szászvárosi

faraktáramban

a következő anyagokat tartom: Faragott és fűrészelt épületfenyőfát, deszkát, léceket, építő-meszet, hires zombolyai Bohn-féle és lugosi nagy- és kiscserepet. Megérkeztek még: a königsbergi, ujbányai prima piros quarztrahit

malomkövek minden méretben.

Gazdasági gépek:

egy- és kétsoros kukoricaültető- és kapálógépek, acélekék, szecs-kavágók.

Portlandi cement.

Felhívom becses figyelmét az építkezőknek, hogy frissen faragott építőfenyőfát, gerendákat, szarufákat stb. direkt a székelyföldi fatelepekről, ugyancsak szintén deszkát, cserepet, meszet, cementet, malomköveket és mezőgazdasági gépeket waggon tételekben vagy egyes építkezésekre vagy egyes darabokban is külön szállítok előnyös ár mellett, a kívánt állomásra. Bővebb felvilágosítást és részleges árajánlatot ad

VULPE TIVADAR fakereskedése

Szászváros, Országot 2/a. Telefon 30.
183 26-

Hirdetések jutányos árban —
felvétetnek
lapunk kiadóhivatalában.

Schuleri Frigyes

Részvénytársaság * Szászváros.

Eladunk marosmenti, küüllömenti faj-, asztali-, pecsenyeborokat, továbbá rumot, likőröket, különböző édesített pálinkákat nagyban és kicsinyben. Szolid árak! :: Pontos és gyors kiszolgálás! :: Telefonszám 9.

Tisztelettel:

Schuleri Frigyes Részvénytársaság
1 Szászváros. 9-26